

İflas Ertelemenin Kaldırılması Sonrası Konkordato Uygulaması

- Bu makale Kolejli İş Dünyası Dergisi'nin Mart 2018 sayısında yayınlanmıştır. -

7101 Sayılı İcra ve İflas Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ("**Torba Kanun**"), 15 Mart 2018 tarihinde Resmî Gazete'de yayımlandı. Torba Kanun'un İcra ve İflas Kanunu'nda ("**Kanun**") özellikle iflas erteleme ve konkordato hukukuna ilişkin yaptığı kapsamlı değişiklikler ise Torba Kanun'un yayımlandığı tarih itibarıyla derhal yürürlüğe girdi.

İflas ertelemenin hukukumuzda girdiği günden bu yana gelişen hatalı uygulamalar ve özellikle iflas ertelemenin bir şirketin süresi belirsiz bir zaman dilimi için borçlarını ödemekten kurtulması anlayışıyla yapılan kötü niyetli başvurular, kurumun, asli işlevine aykırı bir düzenleme haline gelmesine sebep oldu. İflas ertelemenin amacı, ekonomik sıkıntı içinde olan şirketlerin iflas etmeden ekonomiye tekrar kazandırılması, ancak bu işlemler yapılırken de şirket alacaklıların ve çalışanlarının mağdur edilmemesiydi. Uygulama böyle olmadı. Birçok mahkeme, iflas erteleme talebinde bulunan şirketlere, yargılama sonunda iflas erteleme şartlarını yerine getirdiğine kanaat getirmesi halinde sağlaması gereken hukuki korumaları, talebin yapıldığı tarihte ve hiçbir inceleme yapmaksızın sundu. Yargılamalar senelerce sürdü, alacaklıların borçları ödenmedi; alacaklılar, verilen ihtiyati tedbir kararları nedeniyle alacakları için hiçbir takip yapamadı; birçok alacaklı, borçlusunun iflas erteleme davası sebebiyle ya iflas etti ya da ciddi ekonomik sıkıntılarla karşı karşıya kaldı. Özetle, kanun değişikliği bir zorunluluk halini aldı.

Bu bültende, iflas erteleme yerine kullanılmak üzere Torba Kanun'la uygulama esasları yenilenen ve değiştirilen konkordato kurumunu ele alacağız.

A. Konkordato Nedir ve Nasıl Talep Edilir?

Konkordato, ekonomik durumu sarsılan borçlunun, borçlarını ödemek ve içinde bulunduğu durumdan iflas etmeksizin ticari itibarını koruyarak çıkmak amacıyla alacaklıları ile yaptığı anlaşmadır. Kanun'a göre borçlarını vadesi geldiği halde ödeyemeyen veya vadesinde ödeyememe tehlikesi altında bulunan herhangi bir borçlu, vade verilmek ve borçlarında indirim yapılmak suretiyle bunları ödeyebilmek veya muhtemel bir iflastan kurtulmak için konkordato talep edebilir. İflas talebinde bulunma hakkına sahip tüm alacaklılar da konkordato talebinde bulunabilir. Daha önce konkordato işlemlerini yürütülmesinde icra mahkemeleri görevliken yeni düzenlemeyle bu işlemlerin yürütülmesi asliye ticaret mahkemelerine ("**Mahkeme**") bırakılmıştır.

B. Konkordato Süreci

Konkordato talep eden borçlu, konkordato talebine, konkordato ön projesini, malvarlığının durumunu gösterir belgeleri, alacaklılarını (varsa imtiyazlı alacaklılarını) ve alacaklılarının miktarı gösterir listeyi, konkordato ön projesi kapsamında alacaklılara ödenecek borç miktarı ve kendisinin iflası halinde ödeyebileceği miktarı gösterir belgeyi ekleyerek Mahkeme'ye başvurur. Alacaklıların konkordato talep etmesi durumunda ise Mahkeme borçluya makul bir süre vererek yukarıdaki belgelerin kendisine sunulmasını isteyecektir. Belgelerin eksiksiz olarak sunulması halinde,

Mahkeme, borçluya 3 aylık geçici mühlet verir ve geçici konkordato komiseri görevlendirir. Geçici mühlet en çok 2 ay uzatılabilir. Geçici mühletin toplam süresi 5 ayı geçemez. Geçici mühlet verilmesi, geçici mühletin uzatılması ve geçici konkordato komiseri atanmasına ilişkin kararlar kesindir; bunlara karşı kanun yolları kapalıdır. Geçici mühlet kararı mahkeme tarafından ticaret sicili gazetesinde ilan edilir. Bu ilandan itibaren 7 gün içinde alacaklılar kesin mühlet verilmesini gerektiren bir hal bulunmadığını ileri sürerek konkordato talebinin reddini isteyebilirler. Mahkeme, kesin mühletin verilip verilmeyeceğine geçici mühlet içinde karar verir. Konkordatonun başarıya ulaşmasının mümkün olduğunun Mahkeme’ce anlaşılması halinde ise, borçluya 1 yıllık kesin mühlet verilir.

Kesin mühlet verildikten sonra konkordato komiseri (“**Komiser**”), borçlunun mevcut tüm mallarının kıymet takdirini yapar ya da yaptırır. Komiser, mevcutların durumunu ve kıymetini alacaklılar toplantısından önce alacaklılara ve borçluya bildirerek ilan eder. Alacaklılar, Komiser tarafından yapılan bildirim ve ilanı izleyen 15 gün içinde alacaklarını bildirmelidirler. Alacaklarını bildirmeyenler bilançoda kayıtlı olmadıkça konkordato müzakerelerine kabul edilmezler. İlandan sonra yapılacak alacaklılar toplantısında alacaklılar borçlunun sunduğu konkordato projesinin (“**Proje**”) kabulü veya reddi hakkında bir karar verirler. Proje’nin alacaklılarca reddedilmesi halinde, Mahkeme resen Proje’nin tasdiki yönünde karar veremez. Mahkeme kesin mühletin bitimine kadar Proje’yi tasdik edip etmeyeceğine karar verir.

Konkordato kararının tasdik edilmemesi ve Kanun’daki şartların gerçekleşmesi halinde, Mahkeme borçlu hakkında iflas kararı verir. Borçlu, konkordatonun tasdiki halinde faaliyetlerini Projeye uygun olarak yürütür. Mahkeme, tasdik edilen konkordatonun yerine getirilmesini sağlamak için gerekli gözetim, yönetim ve tasfiye tedbirlerini almakla görevli bir kayyım tayin edebilir. Bu durumda, kayyım iki ayda bir mahkemeye gidişat hakkında rapor verir.

Konkordato hakkında verilen karara karşı borçlu veya konkordato talep eden alacaklı, kararın tebliğinden; itiraz eden diğer alacaklılar ise tasdik kararının ilanından itibaren 10 gün içinde istinaf yoluna başvurabilir. Bölge Adliye Mahkemesi kararına karşı ise 10 gün içinde temyiz yoluna başvurulabilir.

C. Geçici Mühlet ve Kesin Mühlet Dönemlerindeki Hukuki Durum

Geçici mühlet ve kesin mühlet arasında borçlu ve alacaklılar yönünden doğrudukları hukuki sonuçlar bakımından bir farklılık bulunmamaktadır. Dolayısıyla, kesin mühletin sonuçları geçici mühletin başlangıcından Proje’nin yürürlüğe girmesi yoluyla veya başka bir yolla kesin mühletin bitmesine kadar geçecek sürede geçerli olacaktır.

Kesin mühlet ya da geçici mühlet içinde borçlu aleyhine kural olarak icra takibi yapılmaz. Bundan önce yapılan icra takipleri ise durur. Borçlu aleyhine verilmiş ihtiyati tedbir ve ihtiyati haciz kararları uygulanmaz. İcra takibi yoluyla kesilebilen zamanaşımı ve hak düşüm süreleri bu süreçte işlemez. Ancak, işçi alacakları için haciz yoluyla takip yapılabilir.

Mühletler sırasında rehine temin edilmiş alacaklar için rehinin paraya çevrilmesi yoluyla takip başlatılabilir veya başlamış olan takiplere devam edilebilir. Ancak bu takip kapsamında muhafaza tedbirleri (malın yediemine verilmesi, kullanımının kısıtlanması vb.) alınamaz ve rehlinli malın satışı gerçekleştirilemez.

Alacaklılar, borçluya yapmış oldukları sözleşmeleri borçlunun konkordatoya başvurmasını gerekçe göstererek sona erdiremezler. Sözleşmelerde bulunan aksi düzenlemeler geçersizdir. Buna karşılık, Borçlu, taraf olduğu ve konkordatonun amacına ulaşmasını engelleyen sürekli borç ilişkilerini, komiserin uygun görüşü ve mahkemenin onayı ile herhangi bir zamanda sona erecek şekilde feshedebilir. Fesih nedeniyle ödenmesi gereken tazminat Proje’de yer alır.

Borçlu, geçici mühlet tarihinden itibaren rehin tesis edemez, kefil olamaz; taşınmazlar ile işletmenin devamlı tesisatını kısmen dahi olsa devredemez, sınırlayamaz ve ivazsız tasarruflarda bulunamaz. Buna aykırı işlemler

hükümsüzdür. Borçlu, işlerine Komiser nezaretinde devam edebilir; fakat, mahkeme bazı işlemlerin Komiser'in izni ile yapılmasına veya işlerin Komiser tarafından yürütülmesine karar verebilir.

D. Sonuç

Torba Kanun'la amacı dışında kullanıldığı ve uygulamada fazlasıyla istismar edildiği sık sık gündeme getirilen iflasın erteleme kurumu tamamen kaldırıldı. Bunun yerine, daha önce de Kanun'da yer alan fakat kullanımı oldukça kısıtlı olan konkordatonun uygulama alanı genişletildi. Tabiri caizse, Kanun Koyucu, iflas erteleme iş dünyası tarafından gözlemlenen sıkıntılı yanlarını törpüleyerek konkordato uygulamasını yeniden şekillendirdi. Detaylarını yukarıda açıkladığımız konkordato kurumunun uygulamada ne gibi sonuçlar doğuracağını ve başarılı olup olmayacağını zaman içinde göreceğiz.